གཙུག་ནག་ཚེས་གྲངས་དགོངས་རྒྱན།

མཛད་པ་པོ། གཙང་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གཙང་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ།

༡༧༣༧---༡༧༨༠

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཨང་།

SJRB-0174

སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ནས་བཟོས་པའི་པར་གཞི་ལྟར་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༥ ཟླ་བརྒྱད་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ཐྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འཕྲིན་དྲ་ཐྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྐུར་མཁན། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ།
དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྲོར་བ། གྲོལ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ཞུ་སྨྲིག་པའི་གསལ་བཤད། iii

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས། vi

མཆོད་བརྗོད་པ་སོགས་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། ༡

དང་པོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། ༩

དབང་ཕྱུག་སྡེ་སོགས་ལ་ལུང་འགལ་དྲུག་གིས་གནོད་པ་བསྟན་པ། ༡༨

རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པ། ༣༨

གཞན་སྡེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པ། ༤༠

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ། ༤༣

ཚུལ་གསུམ་སོ་སོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ༥༦

ཐོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ། ༦༤

རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ། ༦༥

རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༦༧

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ༦༨

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ༨༣

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ༡༡༨

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༡༥༨

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ……… ༡༦༠

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ……… ༡༦༡

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ……… ༡༦༡

གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ……… ༡༧༦

རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ……… ༡༨༥

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ……… ༡༨༩

རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ……… ༡༨༩

རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ། ……… ༡༩༠

ལྟོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། ……… ༡༩༩

འགལ་བའི་རྟགས་བཤད་པ། ……… ༢༠༠

མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ……… ༢༡༠

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ……… ༢༢༢

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། ……… ༢༢༧

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དངོས་བཤད་པ། ……… ༢༢༨

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ……… ༢༤༧

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྔོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ནའང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཆ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་བརླག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ནོར་དང་རྔུལ་ཆུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྐྱ་གོལ་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཚེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དཔྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དཔྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་བཞིན། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཀའ་རྩོམ་གླེགས་བམ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག

འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཚན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟུན་ནས། ཀློག་བདེ་བ་དང་། སྒྲོད་བདེ་བ། གཞུང་ཚིག་འཚོལ་སླ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྟབས་བདེའི་དབང་གིས་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་འཕྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲེན་པའི་ལས་ཀ་རླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་ཤིང་རྐོ་སྐབས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཚད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྐོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བརྩི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཚད་ལྡན་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བརྩོན་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ཕྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།

གཙང་རྟགས་ཆོས་གྲགས་དགོངས་རྒྱན་གྱི་འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི། སེར་བྱེས་སུ་བཞུགས་པའི་གཙང་དགོན་པའི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐུན་མོང་ནས་པར་སྐྲུན་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ལོར་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཁམ་པེ་ཝ་ཏར་སྡེ་ཚན་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བགྱིས་པའི་དཔེ་དེབ་གཞིར་བཟུང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།

 རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྒྱུར་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕྲལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བའི་ཁ་བྱང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་པར་གཞིར་བསྒྱུར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༣ ལ།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

གཞུང་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་ནི། ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གནས་ལྔ་རིག་པའི་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ༧གཙང་སྨྱོན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ་（ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧）ལ་མདོ་སྨད་ཨ་རིག་སྨྲ་སྐམ་དུ། ཡབ་ཨ་མྱེས་ཆོས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་སྐལ་རིས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བཟང་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས།

སྐུ་ན་ཆུང་བའི་དུས་སུ་མདོ་སྨད་རོང་བོའི་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་རྗེ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་ཚན་རྣམ་འགྲེལ་ཞིབ་སྦྱོང་མཛད། ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་དུ་མར་གཟིགས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འཛིན་གྲྭར་ལན་གསུམ་ཕབ་ཏུ་བཅུག །ཐ་མའི་སྐབས་ལེ་ཚུ་དང་པོའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་བློ་རྒྱུགས་སུ་ཕུལ་ནས་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་འགྲོ་འདུན་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་གཞུང་འདི་རྣམས་མ་བརྗེད་པར་གྱིས་དང་ཕྱིད་ལ་དགོས་དུས་ཤིག་ཡོད་གསུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བདོག་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་དབུས་སུ་བརྫངས།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་བསྟི་གནས་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁང་ཚན་དུ་བཞུགས་ནས་སེར་བྱེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་པ་དང་བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཞིབ་སྦྱོང་བརྩོན་པ་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱུན་ལྟར་བསྐྱངས།

གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར། རྗེ་འདིའི་རིག་རྩལ་དང་རྣམ་དཔྱོད་རིགས་

ལམ་སྒྲོ་སྐྱངས་བཅས་ཀྱིས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་འབབ། སྐབས་ཤིག་༧ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་༧དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སེ་རར་ཕེབས་པར་མངའ་རིས་དགེ་བཤེས་ཐོགས་མེད་དང་ལྷན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ཚོགས་གླེང་མཛད། སྐུ་ཞླ་དགེ་བཤེས་པ་གཞུང་ལུགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པས་མཚན་དེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། གྲྭ་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་དོགས་གཅོད་ཞུ་ཡུལ་གྱི་སྐུ་ཡོན་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད་རྗེ་འདིས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ནས་མི་སྨྲའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བགོད་པས། ༧པཎ་ཆེན་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་ནས་དེ་རིང་ཡིན་ན། ཨ་མདོའི་ཞབས་དྲུང་གིས་ཐོགས་མེད་ཐོགས་བཅས་བྱས་སོང་ཞེས་ཞལ་རྩེད་དང་། དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་པ་ལ་ཞབས་དྲུང་འདི་ལྷ་རམས་སོང་ནས་ལོ་ག་ཚོད་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁོང་གསར་བ་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་འདྲ་ཞིག་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་རམས་པར་འོས་ཞེས་བསྔགས་པའི་མེ་ཏོག་ཡང་ཡང་འཐོར་བས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ། དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་འདི་བ་བསེ་ཚང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་གསུངས་མཁན་ཡོད་པ་བདེན་པ་འདྲ། འདིས་རིགས་ལུང་བཏང་ན་ཀླུ་འབུམ་སྤྱི་ན་ཏན་ཁོ་དྲན་འོང་གི་འདུག་གསུངས་སྐད།

དེ་ལྟར་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་རྩ་འགྲེལ་གལ་ཆེན་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཆར་སྐྱོར་སྦྱོང་ཡུན་རིང་གནང་ཞིང་ལྷག་པར་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་གང་ཡོད་ལ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་མདུན་དུ་ཞིབ་སྦྱངས་དོགས་གཅོད་ཡུན་རིང་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་བརྟན་པའི་གཤོག་ཟུང་རབ་ཏུ་བསྐྱངས། རབ་གསལ་སྤྱན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་མཐར་གཟིགས་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་བགྲོད་པ་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷུར་བླངས་པས་མཁས་གྲུབ་དང་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་མཛད།

ཀུན་གཟིགས་༧པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། ཕུར་བུ་ལྕོག་ངག་

དབང་བྱམས་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་མན་ངག་བཀའ་ཆོས་གང་གནང་ཆག་མེད་གསན་ཞིང་། བར་སྐབས་རྣམས་སུ་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ་ཀུན་རིག་མཁས་དགུའི་གྲལ་རྩེར་ཐོན་པ་བྱས། གཞན་ལའང་དཔེ་ཁྲིད་དོགས་གཅོད་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་། ལྷག་པར་སོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་མ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཀའ་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁས་གྲུབ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་གནང་། དེ་ཙམ་གྱི་མཁས་པའི་འདུས་ཚོགས་ཆེ་བར་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བུད་ཤིང་བསྣན་པ་ལྟར་ལྷར་པར་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གློང་རྡོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ལོ་དེའི་ལྷ་རམས་ཨང་དང་པོའི་གཟེངས་བསྟོད་བཀའ་དྲིན་གནང་།

ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་མ་བཏང་སྔོན་ཙམ་ནས་ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དཔོན་གྱི་གཙོའི་དད་ལྡན་ཡོངས་ནས་རིང་མིན་ཕེབས་དགོས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡང་ཡང་བཏང་རྐྱེན་དམ་བཅའ་གྲུབ་འཕྲལ་ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། ཕ་ཡུལ་དུ་ཨ་རིག་སེར་སྐྱའི་འདུས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོས་དད་ལྡན་ཡུལ་བ་ཡོངས་ནས་དགོན་པ་ཞིག་སྨྱུར་དུ་ཐེག་འདེབས་གནང་དགོས་པའི་རེ་བ་ནན་བསྐུལ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཆིང་ཤང་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་དཔོན་ཆེན་གྱིས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གི་སྦྱིན་བདག་ཞུ་བར་ཁས་བླངས་ནས་བསྐུལ་མ་ཤུགས་ཆེར་བགྱིས་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་བགྲང་བྱ་བཅུ་དགུ་བ་ཤིང་བྱ་༼ཕྱི་ལོ་༡༧༦༥༽ལ་དགོན་པ་ཐེག་འདེབས་གནང་། དགོན་པའི་མཚན་ཡང་། ཆོས་སྡེ་གླིང་གི་ལུང་བསྟན་དུ། ཧཱུཾ་དོན་གྲུབ་རབ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས་སམ་ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་དེའི་དགོན་པའི་བདག་པོའི་མཚན་ལ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཟིགས་ཏེ། དོན་གྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང་ཞེས་

བཏགས་ནས། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཞིབ་ཕྲ་དང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བཙུགས། མདོ་ཕྱོགས་སུ། འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་འཆད་ཉན་བཙུགས་པ་ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཡོད་ལ། སྔགས་ཕྱོགས་སུ་སྐབས་དེར་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་ལེན་ནང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་གྲྭ་བཙུགས་ནས། གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་དང་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་གྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བཙུགས། ཕྱིས་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན། ཏ་མགྲིན་གྲྭ་ཚང་ཕུན་ཚོགས་བདེ་ལྡན་གླིང་། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་འཁོར་གླིང་། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གསོ་རིག་གཞན་ཕན་གླིང་སོགས་གསར་འཛུགས་བྱས། ཆིང་ཕྱང་དཔོན་བློན་གྱིས་ཁས་བླངས་ནང་བཞིན་རྒྱུད་པའི་འདུ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་བཀུར་བཟོ་དཔེ་མེད་གནང་། ཆོས་ཐོག་དུས་མཆོད་སོགས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནང་བཞིན་བཙུགས།

དེ་ལྟར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་བར་ལོ་ངོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་ལུང་གྲངས་མང་། གསུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་དཔེ་ཁྲིད་དོགས་གཅོད། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཙོའི་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མའི་བཤད་ལུང་ཁྲིད་རྒྱུན། ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྒྲ་གསོ་རྩིས་དཀར་ནག་སུམ་རྟགས་སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་གཟབ་ཁྲིད་རྒྱུན་སྐྱོང་། བསྟན་པའི་གཞི་མ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབུལ་བ་སོགས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གིས་ཉིན་མཚན་ཡོངས་སུ་འདའ་བར་མཛད།

སྐབས་དེའི་དུས་ཙ་ན་རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྒྲ་ཚད་དབུ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ཚད་འཛིན་ས་ཞིག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་

མེད་དབང་པོས་རྩོམ་བསྐྲུལ་གནང་བས། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་འདི་ཉིད་དང་སྐྱེས་རབས་སྟོད་ཆའི་འགྲེལ་པ་སོགས་བརྩམས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བསྡུས་གྲྭ་རིགས་པའི་སྒོ་འབྱེད། སྒྲའི་སྒོར་ལ་ལྡེ་བསྡུས་འགྲེལ་པ། རྟེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གོ་ལའི་རྣམ་བཤད་སོགས་གསུང་ཐོར་བུ་འགའ་ད་ལྟའང་བཞུགས། སྐྱེས་རབས་འགྲེལ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིའི་རྩོམ་འགྲོ། གཞན་ཡང་དབུ་ཕར་གྱི་ཐལ་ཕྲེང་ཟིན་བྲིས་དོགས་གཅོད་མང་པོ། ཉིད་ཀྱི་རང་རྣམ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་སྐབས་དེར་པར་ལ་མ་ཐེབས་པར་ལུས་པ་སོག་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་ཚོས་གདན་དྲངས་པ་ཕྱིས་མཐོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར།

སྐབས་ཤིག་༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེབས་ལམ་དུ་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་གསན་ནས་འབྱུལ་བའི་སྐྱེས་དུ་མ་བསྣམས་ནས་དེར་ཐེབས། གསེར་ནག་གི་མཆྲལ་ལ་གཡུ་བྱུར་གྱི་ཚོམ་བུ་བཀོད་པས་ཐོག་དྲངས་ཁྲི་འབུལ་གསུམ་ཕུལ་བར་གྲགས་ཤིང་། དགོན་པར་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་ཞུས། དེར་བཞུགས་རིང་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་བཀའ་འདྲི་དོགས་གཅོད་གནང་ཞིང་། མདོ་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་ཆེན་མང་པོས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གསར་རྩོམ་མང་པོ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྤྲིན་འབེབ་གང་ཞུས་༸པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་ཧྲེ་འདི་བར་ཞུ་དག་གནང་བཅུག་པ་སོགས་དགྱེས་གཟིགས་ཚད་མེད་གནང་བས་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ཐྲག་དོག་གི་ཚེར་མལ་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་སྐད།

ཉིན་ཞིག་གསོལ་ཟས་སྐབས་༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་ལྟ་ཁྲིད་རང་སྒྲ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་མཁས་གྲགས་ཆེ་བར་འདུག །དེ་རིང་ང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་ལམ་སོགས་སུ་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདུག་སྒྲ་བརྟགས་ཤིག་གནོངས་དང་གསུངས་ནས། ཉིད་ཀྱི་གསོལ་དཀར་སྟེང་ཐུར་མས་བརྡུངས་ནས་ག་འདྲ་འདུག་གསུངས་པར། གསོལ་དཀར་འབྱུལ་མཁན་གྱི་མིང་གསལ་པོར་ཞུས། ཡང་ལན་གཅིག་བརྡུངས་པར་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེབ་ལམ་དྲང་ཞིང་རྒྱ་རྒྱལ་དང་ཞལ་མཇལ་

འོང་རྒྱུ་འདུག་པ་ཞུས། གསུམ་པའི་སྐབས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཡུན་རིང་བཞུགས་མཐར་སྤྱན་ཆབ་ཐྲིམ་ཐྲིམ་བསིལ་བས་༸པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས། འོ་དོན་དེ་ཁྱེད་རང་མ་གསུངས་ཀྱང་འགྲིག་གསུངས་ནས། བསྟན་འགྲོར་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་ཕ་ཡིས་བུ་ལ་གདམས་པ་ལྟར་གནང་མཐར། གནས་ལྷ་རིག་པའི་མ་ཏྲ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་ཐམ་ག་དང་གཞན་ཡང་གནང་སྦྱིན་གྱི་ནོམ་པ་གནང་ནས་དགྱེས་གཟིགས་གཟེངས་བསྟོད་ཚད་མེད་གནང་བས་མཚན་སྙན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕ་མཐར་འཕྱུར། རྗེས་སུ་སྨྲ་བརྟགས་གསུམ་པའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་༸པཎ་ཆེན་༸དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་རྒྱ་ཡུལ་ནས་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པར་གླེང་།

དེ་ལྟར་དང་པོ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་གཉེར་ཇི་ཙམ་ཐུག་པ་གནང་ནས་ཐོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱིལ། བར་དུ་སློབ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་དང་རྩོམ་པའི་གླེགས་བམ་གྱི་རི་བོ་བརྩིགས། ཐ་མར་བསྟན་པའི་གཞི་མ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ཚེ་གང་པོ་ཡོངས་སུ་འདའ་བར་མཛད་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོ་དགོས་པ་མང་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱི་ཚོག་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་རྗེ་ཐུའུ་བཀྭན་རྣམ་བཟླ་མཆོག་ལ་མཁའ་སྤྱོད་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས་ནས་མཚན་གཅིག་དེའི་འཕོ་ཁྲིད་གནང་བ་གསན་ནས་ཚུར་ཕེབས་དུས་གཟིམས་བརྡ་བཏང་བར་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསུ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་བགྲང་བྱ་སོ་བཞི་བ་ལྕགས་བྱི་༼ཕྱི་ལོ་༡༧༤༠༽དགེ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དའི་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུ་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་གཤོན་ནུ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཆོས་དབྱིངས་ནུབ་རིའི་ལྟོ་བར་མནལ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

རྗེ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆུང་བ། བོད་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ལབ་སྒྲོལ་གྱི་སྲས་ཐོད་སྨྱོན་བསམ་གྲུབ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ་སོགས་འབྲུངས་རྣམ་གསོལ་འདེབས་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལ། མ་འོངས་པར་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་ཚན་བདེ་གཤེགས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་ལྷ་དང་བླ་མས་ལུང་བསྟན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བྲི་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་མོད་འདིར་དགོས་དབང་གིས་མདོར་བསྡུས་ཞིག་ལས་བྲིར་མ་ལང་ངོ། །

སྨྲས་པ།

བློ་གཉེར་ཀུན་བཟང་མཁྱེན་པའི་ཆ་རེས་ཀྱང་། །བཀའ་བསྟན༷་གཙུག་ལག་སྟོང་ཐྲག་གླིང་བཞིའི་ཁྱོན། །གསལ་བྱེད་འཛིན་པ༷་མཆོག་དེའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །རྒྱ༷་མཚོའི༷་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་ཞིང་ལ་འཕྱོ། །ཟུང་ལྡན་སྒྲ་ཚད་རིགས་པའི་ཉི་མའི་རླབས། །མདོ་རྒྱུད་གངས་ཀྱི་རི་བོར་འཁྱུད་རེས་ཀྱིས། །དཀའ་གནད་འཁྲུགས་རྒྱ་སྐྱེངས་པས་གཡོང་ལྡན་མར། །ཆུ་མཚོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུག །ལྷ་རིག་ལི་ཤིའི་ཚལ་ལ་བག་ཡངས་སུ། །ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་འཇིགས་མེད་སྤོས་གླང་འདིའི། །ཞལ་གྱི་དབྱུགས་དང་ཚིག་གི་འབྲུ་རེར་ཡང་། །ལེགས་བཤད་བསྒྲུང་ཞིམ་གསར་བས་ཁྱབ་ལ་ལྟོས། །འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་གསེར་གྱི་རྟ་བདུན་གྱིས། །མཚུངས་མེད་བླ་མའི་མཛད་འཕྲིན་སྣང་བའི་གཉེར། །ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོ་བའི་བྱེད་པོར་བདག་གྱུར་ནས། །ལུས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་རེ་བ་སྐོང་བར་སྨོན། །

ཞེས་གཟིགས་མཁན་རྣམས་ལ་རྗོམ་པ་པོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཞིག་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ། སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་གྱི་ན་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་བྲིས་པ་དགེ་གྱུར་ཅིག །

༄། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་དོན་ལེའུ་ དང་གཞན་དོན་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་ བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་རྒྱན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་པ་སོགས་སྟོན་འགྲོའི་སྐོར།

༄། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ།
གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་མཁྱེན་བརྩེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །
དཔལ་ལྡན་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏེར། །
སྲིད་གསུམ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་པ། །
ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་སེང་གེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །
ལི་ཁྲིའི་རྡུལ་བརྩེགས་མིག་སྨན་ཐོར་ཅིག་གཡོ། །
རབ་སྙན་གསུང་གིས་ཕན་བདེ་རྗེས་སུ་འཆིང་། །
རྒྱལ་ཀུན་མེས་པོ་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་གྱིས། །
དྲི་མེད་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་སྩོལ། །

དགག་སྒྲུབ་སུན་འབྱིན་རིགས་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གིས། །
ལོག་སྨྲའི་སྒྲོ་བཏགས་སྨྲ་བ་ཟུམ་བྱེད་ཅིང་། །
ལུང་རྟོགས་བ་དན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་རུ། །
བསྒྲེང་མཁས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ། །
སྙིགས་དུས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པ། །
མགོན་དེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཞབས། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དངོས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས། །
ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །
དྲི་མེད་ལུང་དང་རིགས་པའི་ང་རོ་ཡིས། །
ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །
དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་ཞབས་དང་མི་གཉིས་པ། །
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་འདུད། །
སྣང་མཐའི་ཟློས་གར་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དཔལ། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །
ངག་ལ་དབང་འབྱོར་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་སོགས། །
ཟླ་མེད་ཡོངས་འཛིན་ཚོགས་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །
རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་དགོངས་པའི་དོན། །

གསལ་བར་འཆད་ཀྱི་རིགས་སྨྲ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། །
དགའ་བའི་ཞུགས་ཀྱིས་བཞིན་འཇུམ་རྣ་བ་བློགས། །

ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།ཡི་གེ་ཧྲཱྀ་ཞེས་སྔོམ་བརྩོན་མཆོག །ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །ཀློལ་བ་ངན་པ་ཟློག་བྱེད་ཅིང་། །སྔོམ་བརྩོན་སྡུགས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཙུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རྟོགས་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཚང་བར་མི་སྟོན་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་རིགས་པ་སྟོན་པས་ན་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་སྟེ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མཛད་དོ། །

ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། རིགས་གྲྀ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར། དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་དང་། བློ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་བསླུ་བར་འགྱུར་བས། ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ་བཞི། རང་གིས་ངེས་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་ཡང་དག །མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ །

དང་པོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་

ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བྱས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་བྱས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན། རྒྱུ་རྟགས་འཛིན་སེམས། རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །

རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་

ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད།

གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད།

གསུམ་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་

ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པའི་བློ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་དོན་དང་། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན

མ་ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ལོག་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྣང་བ་དོན་མིན་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་པ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་དགོས་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་ཅིང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ཡོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་བཞིན་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོགས་སུ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་རྒྱན་མཁན་པོ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་དང་པོར་སྒྲ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེས་མ་ཐུན་དཔེ་ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །ཤཱཀྱ་བློའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ

གཉིས་འཇོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སློ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཛལ་བའི་བློ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་མེ་ལས་

དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟག་འཛིན་སེམས་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང༌། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ། དེ་ལས་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ། དེ་དང་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་དྲན་པས་ཆོད་པས་དེའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་རྟགས་འཛིན་སེམས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་

ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་ལ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་ཁྱབ་རྒྱུད་ལ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་གཞལ་བས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་དེ་ལ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་གཞལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་ན་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རི་བོང་ར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་ལས།

རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་

དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས།

དང་པོ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དངོས་སློབ་ཀྲོལ་བ་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཟློག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལྔ་དང་། ཚུལ་ལྔ་པོ་དེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་དྲུག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བའི་གསུང་ལན་ལས། དེའི་ཐུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་གཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་པ་མ་དགོངས་ཤིང་། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པ་ན་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་གསུངས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མ་རྟོགས་པ། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་དཔྱོད་པ་བས་ཚུལ་དྲུག་འདོད་

པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཉིད་འཐད་པར་བཟུང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་མཐོང་བས་ཚུལ་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དམ་བཅའོ། །

དེ་ཡང་སྒྲོ་རབ་སྐོར་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པས་ཚུལ་གསུམ་འདོད་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཚུལ་གཅིག་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཧྲིག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གྲངས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་སྨྲས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས་ཚུལ་དྲུག་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །ཚུལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡང་མིང་ཙམ་འདོད་པ་མཐུན་ཡང་དོན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་རང་སྡེ་སློབ་དཔོན་འདི་དང་། གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ན། ཞེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། དགག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ན་སྐབས་
ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་དེ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ངེས་ཚུལ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་
གྱིས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་སྣང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་
ལ་སྣང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་
པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ལ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སྣང་དུ་
རུང་མི་རུང་ཅི་ རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་མི་དགོས་ཀྱི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
དང་པོ་ཚུལ་དྲུག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཚུལ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་
དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གནོད་
པ་མེད་པར་ཚད་མའི་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་

དམ་བཅའ་འམ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་
མཐོང་བ་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དམ་བཅའ་སྒྲ་
མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡང་མ་མཐོང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་ཡང་མ་
མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་རྟག་མི་
རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་དེའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་
ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པར་
ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཟློག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་
པའི་དོན་ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐབས་ཀྱི་
ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་དམ། མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཙམ་ནས་

ཟློག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཟློག་ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཐར་ངེས་པ་སྨྲས་པས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་སོགས་ལ་ལུང་དྲུག་གིས་གནོད། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

དབང་ཕྱུག་སྡེ་སོགས་ལ་ལུང་འགལ་དྲུག་གིས་གནོད་པ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལུང་དྲུག་དང་འགལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རིགས་སྒོ་དང་འགལ་ཚུལ།

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ། རླུང་གི་རབ་བྱེད་དང་འགལ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་སྔོར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གསུངས་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་གཙོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གཉེན་པོར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རིགས་སྔོར། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་སྨྲ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །མི་མཐུན་ཆོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཟློས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྨྲུག་པོར་མཚུངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཟློས་པའི་གཟུགས་སྨྲུག་པོ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་རོ་མངར་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས། རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ལྡོག་ཁྱབ་རྐྱང་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ལྷག་མ་ལྟ་བོ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ངེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གྲོལ་བ་དང་ཕྱི་གྲོལ་བ་གཉི་ག་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་

པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ་བརྗོད་བྱ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་
ཡིན་པས་དེའི་ཅི་རིགས་པ་སྨྲས་སོ། །དེས་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒོལ་
བ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་གང་དང་གང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གང་རུང་གིས་མ་གྲུབ་
པ་དང་། དེ་གང་རུང་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། སྔ་རྒོལ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞི་དེ་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
བཏུས་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་
འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨོས་ཞེ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་
རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་
མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་
ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་གཞི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་

པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྔ་མ་གསུམ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ལ་ཐ་མ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ། །

དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་ལ་བསྒྲེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀས་ངེས་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་གི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་བསྟན་ལ། གཞུང་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིམ་བཞིན་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་ནས་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་སྦྱོར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གང་རུང་གིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་ནས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་རྗེས་སུ

འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལའང་། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་འདི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་དག་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་

སྒྲུ་འགྲོ་ལྡོག་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློ་བུར་དུ་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་དང་། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲིས་ནས། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། དེའི་བཟློག་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་གང་ཞིག །བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་གཞི་

ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། བ་སྤྱི་རྟག
དངོས་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོ་ར
བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཞིག་དང་། རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན
གཉིས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན
ཙམ་པོ་བ་དང་། བ་ལང་གི་དོན་སྤྱི་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་བ་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཚད་མས
ཁེགས་ཀྱང་། རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་དོན་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གཏན
ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སློབ
དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་སུ་དཔག །ཡིད་ཆེས
གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས
ཀྱི་གྲགས་པས་འཆད་པའི་ཚེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེའི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས
ཅན་གཉིས་ཚོགས་པ་ཚད་མས་བསལ་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག
པ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་བསལ་ཡང་གཏན་ཚིགས
ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི
ཆོས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ར་བ་ལ་གཞི
མ་གྲུབ་པར་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱུང་བོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང
ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན

གྱིས་མེད་དེ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཟུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལྡོག་ནས་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་སྣང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དོན་སྦྱོར་བ་དེའི་རང་རྐྱེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རྐྱེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་

དམིགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བསྒྲུབས་པས་གཞི་དེ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་། སྔ་རྒོལ་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སྣང་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དང་། སྣང་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱིས་བཀག་པ་ན། རྟགས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྤྱི་གཙོ་བོའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་པས་བྱས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་སྣང་ལྡོག་དངོས་པོར་མེད་པས། བྱས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་གྲུབ་པ་མིན་གྱི།

སྣང་གཞི་སྒྲ་ལ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་དང་རིགས་རྒྱན་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་བསྟུན་ན་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཐད་དོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ་བཞི་པ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག

གཉི་ག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེ་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་དེ་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞེད་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་བློ། རྒྱལ་དབང་བློ། བོད་དུ་མཁས་པ་ཉ་དབོན་སོགས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྟོས་ལ། རྒོལ་བ་དབང་རྣོན་མཁས་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེ་རྗེས་སྒྲ་མཉན་བྱར་མཐོང་མ་ཐག་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྔར་ངེས་ཟིན་དེ་ཉིད་དྲན་པས་དེ་རྗེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར

ཟད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

དེ་ཉིད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འགོག་ཚུལ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་མཉན་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཉན་བྱ་དང་སྒྲ་གཉིས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དཀའ་སླ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང༌། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྒྲ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་ཁང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མ་ཤེས་པར་ཁང་བ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ། སྲིད་ན་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་སྒྲ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་མཉན་བྱའོ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་སྲིད་ཀྱང༌། དེ་རྗེས

མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ནས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ངང་ནས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྔ་མ་བདེན་སོད་ཀྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་དང་པོར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས། དེ་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ལ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྔར་ངེས། དེའི་རྗེས་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་

གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྔར་མཉན་བྱ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས། དེ་རྗེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚུར་མཐོང་ངེས། སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་དེའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཚུར་མཐོང་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཐ་

མ་རྟགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རྟགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། བདག་གི་རྨོངས་བློར་ཤར་ཚོད་ནི། གཞི་སྒྲ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་གྲུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ་དང་། གཞན་སྡེས་རྟག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྔ་མ་ན་གང་ཡོད་དུས་ཕྱི་མ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་རགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཟློག་ཕྱོགས་རགས་པའི་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ནས། སྒྲ་དང་མཚན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྔར་མཚན་བྱ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས། དེ་རྗེས་མཚན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས། དེ་རྗེས་སྒྲ་ཡང་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྲིད་ལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས། སྒྲ་དང་མཚན་བྱ་གང་ཡང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་པའི་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་དང་མཚན་བྱའི་སྟེང་གི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ལེགས་བཤད་གསར་བ་ཞིག་སྤྲིན་པར་འོས་སོ། །

གསུམ་པ་རླུང་གི་རབ་བྱེད་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གྲང་མིན་དྲོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་ལ་བརྟེན་པར་

ཐལ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྫས་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་རྫས་གང་ལ་བརྟེན་བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་བཞི་གང་རུང་གི་རྫས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། རེག་བྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་འབྱུང་བཞིའི་རྫས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། རླུང་གི་རྫས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་དང་ཤིང་མེད་པའི་སྤུ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཆོས་ཅན། རླུང་གི་རྫས་ཡོད་དེ། གྲང་མིན་དྲོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བའི་རྫས་ཞེས་ཟེར། འོན་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དེ་མཐོང་བའི་རྫས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟེན་དྲིས་པས། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གྲང་མིན་དྲོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་གྲང་མིན་དྲོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རླུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལ། །མི་ལྡན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་དེར་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་སོགས་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འགོད་འདོད་ནས། དེ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ས་སོགས་ཙམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རི་བོ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བའི་ས་སོགས་ཙམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྣང་རུང་གི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་བཀག་པས་སྣང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འགོག་ནུས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ས་སོགས་སུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་སོགས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྲིན་བལ་དང་རེ་བ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རེག་

བྱ་མི་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལྟར་ན། འོ་ན་སྣང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །

སྐབས་འདིར་སྣང་དུ་རུང་བའི་ས་སོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་། སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ས་སོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་མཐོང་བའི་ས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཚུལ་ནི། སྐྱ་རུ་ར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་

མངར་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བས་སྐྱུ་རུ་ར་གཞན་ལ་རོ་མངར་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཞིང་ས་བཟང་ངན་དང་ཚ་མས་སྐྱུ་རུ་རའི་ཞིང་བཙུས་མ་བཙུས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་ལ་རོ་མངར་སྐྱུར་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལྡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །རྫས་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སྡེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་གནོད་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད། ས་ལ་ཤེས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད། འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་དམིགས་ཀྱང་། འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁས། གཉིས་པ་རྒྱུད་འཛིན་པ་ལ་ཁས། གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །མེད་པར་རབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པའི། །མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན། །གཏན་ཚིགས་མེད་སྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ལུང་གིས་འགོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད། རྗེས་ཁྱབ་ཡོད། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གྲུབ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་

ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། །ཐལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཙོ་

བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གནོད་ཀྱི་རྗེ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་ཞིང་ཆོས་ཅན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྒོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་

དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་དེས་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཕྱོགས་ཆོས། ཞེས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན། དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་པས་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བསྟན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ལེ་ཚན་དང་པོའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གྲངས་ངེས་པའི་

རྒྱ་མཚན། བཟློག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་སྐྱེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག ཅེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། དེས་ན་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་འདོགས་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་འདོགས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་མི་

རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱུམ་པའི་ཁ་དོག་གི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དང་། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱུམ་པའི་ཁ་དོག་གི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྨྲས་པས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་མི་འཇུག་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་འཇུག་ན་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངག་ལས་མཐུན་དཔེ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར

བསྟན་པ་དང་སྒྲའི་ཉེས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན་ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངག་ལས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གི་ཤུགས་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པ། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ།

གྲུབ་ཐེན་ཀྱང་ཉེས་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱས་པ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པ་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་ཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་གཉིས་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུམ་ག་དངོས་སུ་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན། དེ་ཆས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངག་དེ་ལས་རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ན། རྟགས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡང་བསྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་སྨོས་རིགས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་

ཚིག་ཟུར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆ་ཞེས་པ་སྒྲའི་ཆ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ལས། མི་རྟག་པ་སྒྲའི་ཆ་མ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་ཆ་ཞེས་པ་སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་སྒྲ་དེའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ཚིག་གི་སྟེང་སྦྱོར་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་འགྲེལ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཆ་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཆོས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་མིང་དང་། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལ། ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཡ་གྱལ་གྱི་མིང་གིས་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པའོ། །རྩོད་གཞི་སྒྲ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་གདགས་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་བམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་སྒྲ་བྱས་པར་བསྟན་པས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཧྟོགས་ནུས། དེའི་ཞུགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ནུས་པས། རྗེས་ཁྱབ་དངོས་བསྟན་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཞུགས་བསྟན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྱུར་ན། །ཕྱོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་འགྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་འོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྦྱོར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་

ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྗོད་སྒྲོ་ར་ཙམ་པ་དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། །ཐལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྗོད་སྒྲོ་ར་ཙམ་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས་དཔེར་ན་རྫའི་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཐིགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་སྒྲུབ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་ཞིང་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །ངེས་བཟུང་སློས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་སྒྲ་དང་ཕན་ཚུན་ཟ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་

མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བསྟན། དེ་དང་ཡོད་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲིལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་མཚུངས་ཞེས་པས་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། མེད་ལ་མེད་པར་ནི་ཞེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ངེས་པ་ཞེས་པས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཐ་མར་སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བལྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག །ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སློས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་རྟགས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སློས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བཟློག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྱབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ། དངོས་ཁྱབ། བཟློག་པའི་ཁྱབ་པའོ། །བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཁྱབ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བོ་བཟློག་གི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་མ་མཚོན་པར་སྤྱིར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་གཞི་ཤེས་

འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་

པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་རྫོལ་ཏུ་རང་ཉིད་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་རྫོལ་དུ། རང་ཉིད་མ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ནམ་མཁའ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཞར་བྱུང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་དེ། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཞལ་བྱ་དེ་དང་པོ་དང་རྟག་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རི་བོང་རྭ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངེས་བཟུང་སློས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱར་མ་སློས་པར་ཕྱིས་སླུས་པ་དང་། ངེས་པ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཚུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི། མིག་གི་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཉིད་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ། ཤིང་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་

ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྨྲས་པས་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་བྱས་པ་དེ། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པ་སྨྲས་པས་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྨྲས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཉིད་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཙོད་པར

བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཉིད་སྨྲས་པས་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པ་སྨྲས་པ་ལས་སྤྱིར་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྨོས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་ངག་སྨྲ་བ་དེ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མེད་པ་སྨོས་པ་ནི། འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཉིད་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་

པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉིད་སྨྲས་པས་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྐྱོན་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྐྱོན་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ངག་སྨྲ་བ་དེ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པ་སྨོས་པས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་རྒོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དཔྱད་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཕྱི་རྒོལ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རྟགས་བཀོད་དེ་ཚུལ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་

ཇི་ཙམ་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་ གསུམ་ངོས་བཟུང་བ།

བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། རྟགས་གསུམ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སློས་རིགས་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་ཕྱིར། །འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གང་ཡང་ཀ་བུམ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་ཡོད་འགོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་ལྟར་སྣང་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་

པ་ནས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་བཞི་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཟློག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་སྟེ། བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་དེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གང་དང་གང་ལ་མཚོན་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དྲུག །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་

བ། རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་། གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་

པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་

རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་རྫས་ཀྱང་སྐྱ་རྫས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་ཤུག་པའི་མེ་སོགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་ཤུག་པའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་གྲུབ་དུས་མེ་མེད། མེ་གྲུབ་དུས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

དེའི་ལན་ནི། སྐྱ་རྫས་དེ་སྐྱ་རྫས་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། དུ་བ་སྐྱ་བོའི་རྫས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་རྫས་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་མེད་པར་ཡང་དེ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆུའི་སྐྱ་རྫས་དང་སྤྲིན་གྱི་སྟེང་གི་སྐྱ་རྫས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུ་བ་སྐྱ་བོའི་རྫས་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་བཟུང་ན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དུ་བ་ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་ཤུག་པའི་མེ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས། དུ་བ་མེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུ་བ་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི་

པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེ་དེ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་མེའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། མེ་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྱུང་ཞིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

ཁ་ཅིག །དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །དེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལོག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྙམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་ཟླ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་

ཡང་དག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཅན། བུར་རོ་སྔ་མས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །

དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་དངོས་མེ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་བ་ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་བོའི་རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱུ་སྤྱི་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ནི་རོ་སྔ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོས་རོ་སྔ་མས་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དཔོག་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་

མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན། རྐང་པ་གཉིས་པས་ཆུ་སྐྱར་ལྡིང་བ་དེ་ཆུ་སྐྱར་ལྡིང་བའི་གཞི་འགར་ཆུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དཔེའི་སྒྲོ་ར་བ་དང་། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་སྤྱིན་པར་གཏོང་ནུས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་པ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ར་བའོ། །

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་བའི་

རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཐྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་མི་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་གིས། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚད་མ་ཐྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་རྒྱུས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེའི་རྫས་ཁོ་ན་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་རྗེས་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་རྗེས་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་གསར་དུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ་ཚད་མ་ཐྲུག་གསུམ་མོ། །ཚད་མ་དེ་དྲུག་གི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཟུང་གཞན་གཉིས་

ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མེས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་མ་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཚིག་ཟིན་ལ་མེ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་

སུ་བཀོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སོང་བའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་རྒོལ་བའི་དབག་འདོད་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན་ནི་མེ་ཡོད་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་ནི་དགག་པའི་རྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཙམ་ཡོད་མེད་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ལ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། མེ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན་ནི་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་ནི་འབྲས་རྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒོལ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་སྔ་རྒོལ་འགོད་མི་མཁས་པས་བཀོད་པའི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་

པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱུའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུར་རོ་སྔ་མས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་དེ་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག །དེ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་བུར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་རོ་སྔ་མས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །ནུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟགས་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཕྱི་མ་དེས་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་དེ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དངོས་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་

པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའང་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་དེ་ལ་དང་པོར་སྒྲ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་བྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་དང་བྱས་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་མི་རྟག་པ་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་

ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། མེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །མེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཇིག་ལ་འགྲེལ་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཅན་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་སྟེང་དུ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟེང་དེར་ཁྱོད་ངེས་ནས་ཞིང་སྟེང་དེར་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་དུ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟེང་དེར་ཁྱོད་ངེས་ན་ཞིང་སྟེང་དེར་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟེང་དེར་ཁྱོད་ངེས་ནས་ཞིང་སྟེང་དེར་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངེས་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀོ་ན་རེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནས་ས་ཚུ་ལུད་བྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཤར་མར་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ནས་ས་ཚུ་ལུད་བྲོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་ས་ཚུ་ལུད་བྲོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་གིས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲའི་

ཞིང་གི་ནུས་པ་སྤྱ་ཕྱི་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ཞིང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནུས་པ་རྣམས། །འགྱུར་པ་དང་འབྲེལ་འབྲས་བུ་ལ། །མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གེགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནུས་པ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འབྱུང་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཚང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དོན་སྟེང་ནས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཞིང་

ངེས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེན་དེས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་པར་ངེས་པ་གང་ཞིག །ཞེན་དེས་དོན་ལ་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་ནས་ས་ཚ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དང་དེ་འདྲའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་དང་རྫོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ནས་ས་ཚ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་ས་ཚ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མ་བརྗོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་ན། རང་འབྲས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་

པར་འབྱུད། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། གཞི་མཐུན་དེས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ཁེགས་ན། སྐྱེད་པར་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་སྐྱེ་རུང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་འབྲས་ནས་

སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སྨྱུག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་འབུད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡོད། ཞིང་དེས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཏོན། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་བསྐྱར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཀྱི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཏོན་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་རང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས། དེར་མ་ཟད། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཆོས་རྗེ་རྗེ་བཙུན་
པས་སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་ཁྱབ། མེད་
པས་ཀྱང་ཁྱབ། དེ་ལ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ།
སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་གསུངས། ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་
པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཆོས་
ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་
པའང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་
སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་། སྔར་གྱི་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་དང་ཚིག་ཟིན་མི་མཐུན་ཡང་རང་
ལུགས་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཁྱད་པར་ལྡོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་བློ་ཡུལ་

དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་པོ་འཕེན་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་པོ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་དང་སྦྱར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྲིད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སྦྱོར་བ་ངག་འདོན་དུ་དྲིལ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་བྱས་པ་མི་རྟག

པ་དང་འབྲེལ་བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་སྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཙམ་ནས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་འཕེན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རྩོལ་བྱུང་ལྟ་བུའོ། །རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་རྩོལ་བྱུང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་བྱས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་པོ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པ་ནི། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་ལྡན་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་ལྡན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འཕེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེ་ལྡན་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་དེ་རང་གི་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མི་འཕེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཟུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ལ། ཐོག་མར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའམ། ཡང་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་འགོད།

གཉིས་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་འདི་དང་སྒྲུབ་ངག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་རྒོལ་དབང་རྣོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་དབང་རྟུལ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ཚེ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་བོ། །སྦྱོར་བ་འདིའི་ཚུལ་

གསུམ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱད་པར་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་བྱས་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པ་ལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དེ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པའོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ན། དུང་

དཀར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དུང་གཡས་འཁྱིལ་སེར་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་དུང་དཀར་ཚད་མས་གྲུབ། རྟགས་དུང་དཀར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྔོན་པོ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྔོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་སྔ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འཛིག་པ་མ་ཁེགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐུབ་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས། ཞེས་དང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་

པ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མ་བྱས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་བྱས་པ་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དགོས་ན་གཞན་གཉིས་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་ལྡོག་པ་དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར

ཏེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་ལས། སྒྲ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་བར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩོད་གཞི་ཡང་དེར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་གཞན་ཞིག་དགོས་ལ། གཞི་གཞན་དེ་ལ་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ངེས་པ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པ། རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་པ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་དང་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་

གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུས་རང་ཉིད་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའམ། ཡང་ན། གང་གི་ངོ་བོར་འགྲུབ་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི། གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་བཞིན། བྱས་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པ་ནི་སྔར་དང་མཚུངས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་འམ་བྱས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མ་བསྐྱེད་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའང་མ་བསྐྱེད། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་རང་དང་རྫས་གཅིག་པ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་འམ་བྱས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ན་བྱས་པ་རྒྱུ་ལས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་དགོས་ལ། མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་སྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པར་དཔེ་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་མ་ག་དྷ་ལྟ་བུའི་བྱས་པ་མི་རྟག

པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར། སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཕྱི་དྲོའི་བུམ་པ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར། ཟངས་བུམ་གྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་དགོས་ན་རྫ་བུམ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་དོ། །དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་བཀག་པས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་བཀག་པས་བྱས་པ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། ཚུལ་སྒྲུབ་པ། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་། ཅིག་ཆར་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་སྟོང་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་། ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་

བུ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་བདངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ན་འཇིག་ལ། མ་ཕྲད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྒྲོང་དུ་གསུངས་པ་རྩ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོང་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག །རྟག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། རྟག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུས་བུམ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྩོད་སྤོང་རིམ་པ་གཉིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ངོས་ནས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་སྟོང་གི་ངོས་ནས་བརྟགས་ནའང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ། དོགས་པ་དགོད་པ། དེའི་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། མ་ངེས་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་དོགས་ན། རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་དོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་

མ་ངེས་རྟོལ་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། རྟོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྟོལ་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་ཐལ། ཙ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་

འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་བཅད་པ་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལ་བསྟན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྟན་ནས་འཇུག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། དེ་

ལྟར་ན་རྟགས་དེར་བརྟེན་གྱི་རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས། དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་ཚད་མས་བློ་ཁ་ཕྱོགས། ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ

འདོགས་ཆོད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བློ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་བློ་དེས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟོགས་པ་གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་སྟོང་གི་ངོས་ནས་བརྟག་ན་འང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ནི། ཕྱིར་སྐབས་འདིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ལ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ཀྱི་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་

བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེའི་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་

དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་ངེས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་པ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པས་སྟོང་བས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ལུགས་གཉིས་གསུངས། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་བཀོད་དོ། །རང་ལུགས་ལུགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔར་གྱི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཅམ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པའི་དབྱེ་བ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་

སྙིང་གི་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲའི་སྙིང་གི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པ་ན་གཞི་གང་གི་ཡང་སྙིང་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲའི་སྙིང་དུ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲའི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བར་ངེས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུག་ས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་

པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས་སྤྱར་བ་ཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ། བྱས་པའི་འགོད་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་

གྱིས་འགྲེལ་ཆེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཕོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་དེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིགས་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག

ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གིས་ཁྱབ་པ་བཞེད་དམ་སྙམ་མོ། །

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེ་རྣྲ་ན་ཤྲཱི་དང་ལོ་ཆེན་གྱིས། མེ་དང་། ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མེ་དང་། ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཚ་རེག་སྐོར་བཞིས་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་བཀག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འཛམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི

འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས། ཚ་རེག་སྐྱོར་བཞིས་གྲང་རེག་བཞི། །བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཟེར། །གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །འགོག་ནུས་སྔ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ཇོ་ད་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ལུགས་དང་པོས་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིའི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་མེ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་། གཞི་དེར་མེ་སྣང་དུ་རུང་ན་རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་དགོས་ཀྱི་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས། ལྡན་གཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཅན་དན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་

འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙན་དན་གྱི་མེ་ས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ན་ཡང་། མེས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚད་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན། །ཚད་མས་གྲུབ་པར་སླུ་རྣམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་བཟློག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དགག་པ་གང་ཟི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ནི། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རོལ་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་བཀག་པ་མ་གྲུབ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར

བྱེད་ལ། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་མ་གྲུབ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་གཞལ་བ་མ་གཏོགས་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྣང་དུ་རུང་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག །སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྣང་དུ་རུང་ན། ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་

ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ལ། དགག་གཞི་དེར་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ། ཁྱབ་མཉམ་པ། ཁྱབ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་མི་ནུས་ལ། ཁྱབ་མཉམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ན། སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདུག །ཁྱབ་ཆེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདུག་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདུག །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞིར་ངེས་པ་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདུག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་

འབྲེལ་ཟླ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ། དེའི་འགལ་ཟླ་ལའང་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འཇུག །དེ་ལྟར་ན་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་དྲུག །འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ན་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ

མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྣང་དུ་རུང་། དགག་གཞི་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་ནའང་སྣང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། ཞེས་དང་། སྔར་གྱི་ལུང་གཉིས་འབྲེལ་གཅིག་པས་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེས་རྟགས་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་། དགག་གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྗེས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་དུས་ལོག་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འཆད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཚིག་ཟིན་ལ་འགོག་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྫིག་སྐོར་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་འབྲས་དུ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པ་ལ། རང་གི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དང་དུ་བ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན།

གོང་དུ་འདོད་བྱས་པ་ལ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། དུ་བ་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐིགས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དེ་ལས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཕོ་བོས་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀར་ལས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དུ་བ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་གཉིས་ཀར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ཞེས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ། རང་གི་རྒྱུ། རང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟ་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ

གྲངས་ངེས་ན། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་བཤད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་བཤད། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞི་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དུ་འདུ་བ་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཡུལ་དོན་གཞན་དང་། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དགག་པའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འདུ་བས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྦྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་

དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་རུང་བར་སྣང་བ་དང་། མི་རུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པ་དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་རང་དབང་དུ་མེད་པས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས། རང་བཞིན་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བརྒྱད་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། འགལ་དང་། ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་བསྟན། རྒྱུ་བལྟར་རུང་བའི།

བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་བློས་སྤྱི་མ་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དེ་དག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེང་སྣུན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་དོ། །ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་གི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་གཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་འགྱུར་ཏ་རེ། ཞེས་སངས་

རྒྱུས་དང་དེ་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་མཐུན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་ཀྱིས། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ལ་མི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་བྱེད་པ་བཀག་ནས། ཕན་འདོགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དུ་བཟུང་ནས་ཕན་བདེའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་དགོས་པའོ། །

མདོ་དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་སྦྱོར་བ་ངག་འདོན་དུ་དྲིལ་ན། ཤ་ཟ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གི་ཚད་མ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བས་ན་བསྐལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐལ་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བ་ནི། མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག

རྟེན་འདིའི་གང་ཟག་ཐལ་བ་ལ། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཞིང་དེའི་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྐལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་དག་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པས་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་མིན་ལ། ཡུལ་དེ་དག་ཐལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྐལ་བ་མིན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ཐག་རིང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་རིང་པོ་ན་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དུ་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་ཐལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོས་བསྐལ་བ་ནི། ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་དུས་རིང་བ་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟར་དེ་དང་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཕྲ་བའི་དབང་གིས་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ལྷ་མིའི་བར་སྲིད་དང་ཤ་ཟ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། །སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས

དམ་བཅའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཁྱབ་ན། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་སོ་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག །ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་མིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་མེད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཡང་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་ཐེབས་ཏེ། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་དེར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བོ་གནག་རྫི་མོ་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་དྲིས་ཚེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མདུན་གྱི་

གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡོད། རྟགས་གསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིའི་ཤ་ཟ་འདི་ལྟ་བུ་བསྐལ་དོན་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ནའང་ སྤྱི་ར་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་བལྟར་མི་རུང་བས་བསྐལ་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་នོ། །

འོ་ན་སྤྲིན་སོགས་སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་སོ་སྐྱེས་ཚད་མས་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཚད་མའི་

བསྟན་བཅོས་རིགས་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་སྒོམས་དགོས་ཏེ། མ་སྒྲུས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པ་ནི་སྔར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཞིན་ནོ། །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། སྐྱིར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱང་འཕེན་

གྱིས་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དེ་སྤྱིར་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་འཕེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དུ་རུང་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྨོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ལ། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ་བློས། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་དམིགས་པ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཕྲིགས། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུས་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། ཤ་ཟ་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་འདོད་བྱས་པ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཤ་ཟ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱར་གྱི་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྒྲོ་ར་བ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐལ་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོ་ར་བ་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྒྲོ་ར་བ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཙད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་ཟ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་འདྲའི་བཙད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་

རྒོལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ལས་ངེས་པ་སྐྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེད་ཐུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་རང་དང་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་འདྲ་སྟེ། གཅིག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ལ་ནི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ངེས་སུ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ངེས་འགོད་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ངེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་བསྐལ་དོན

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁྱོད་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་བསྒྲུབ་དོན་ཡིན་ན་དོན་དེ་གང་ཟག་དེས་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྟོགས་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་

བཞོ། །དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། །འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་བོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ། བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བལྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་མཉམ་གཅིག་པ་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་ཁེགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པས་ཁྱབ་བྱ་ཁེགས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྐབས་འདིའི་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འཐད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དགག་བྱ་འགོག་ནུས་པ་བཞིན་དུ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དགག་བྱ་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དཔེར་ན། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྦྱོར་བ་དེ་མེ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཤིང་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་བ་ཞེས་པ་ཨ་ཀ་རུའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ།

བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་དམིགས་པ་བུམ་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། དུ་བས་དབེན་པའི་རྩིག་སྐོར་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་

སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཤད་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། འགལ་དང་། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་བསིལ་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་འགལ་བར་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་སོང་། སྦྱོར་བ་དེས་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བ་མོའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་

ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རྒྱུའི་ཤུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་ལས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རྟགས

ཡང་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་རྟགས་དེའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་མི་ནུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་བརྒྱུད་འགལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དོན་ལེ་ཨུའི་མཇུག་ཏུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ལྟ་བ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཉིས་ཡོད་དེ། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རང་ཉིད་ཚོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཚིགས་དང་པོ་འདི་ལ་ངེས་པས་ལྟོས་

པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་པའི་རྟགས་ལས། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོ་ཡོད་དེ། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྒྲ་དང་མེ་ལྕེ་དང་གློག་དང་འབབ་ཆུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུས་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་དེ་དེ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་པ་བུམ་པ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རྣམས། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་འདི་གསུངས། གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ལུགས་སྦྱི་དང་མཐུན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་ནམ་གྲུབ་པ་ན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུས་མི་འཇུག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ལས་གོས་དཀར་པོར་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་འཁོར་བ་དང་དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤང་གཉེན་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་རྟོད་པ་མེད་ཀྱི། མེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱུས་འགོག་མི་ནུས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དེས་ནུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ནུས་པས་གཞི་འགར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། བུད་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་པ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་འདོད། །གཞན་དུ་འཁྲུལ་འགྱུར་མི་གྲང་བ། །སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དེ་སྦྱོར་བ་དག་འདོན་དུ་དྲིལ་ན། སྔར་གྱི་རྟོད་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་བུད་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །གྲང་རེག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་ནི་ཕྲོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུད་ཤིང་དང་གྲང་རེག་གཉིས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟོད་པ་དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་དེར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར

སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་མེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བཞིན་པའི་
དུས་ལ་སོགས་པ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་
ཁྱབ་པར་ཙམ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཐལ་
བ་དང་སོལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་
གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་
འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །མེས་དྲོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་
ནོན་པ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ནའང་།
དེ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་དུ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་
བ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ལྟར་འབྲས་དམིགས་
པའི་རྟགས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་
རུང་གི་མཚན་ཉིད་བྱས་ནས། དེ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་
མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་ཐལ། བུམ་
པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་སྒྲའི་
ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་

པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིགས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དགག་པའི་རྟགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ག་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་སྒྲུབ་སྙམ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཆོས་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པ་ནི། རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་

ཡང་། །དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་
གྱི་དོན་དང་སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་སྔ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་
གྱི་དོན་དང་། གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་
ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དག་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་ཕྱོགས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་
ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ། །བུམ་པ་འདི་ནི་མ་
དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོགས་པ་དོན་མཐུན་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དག་འཛིན་
དབང་མངོན་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་བློ་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ངེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཆོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ཆོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། དེར་བུམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློའི་ཐ་སྙད་དང་བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས་འགལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་ཚེ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པས་

དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་བྱམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་རྟོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། དགག་རྟགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་དང་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གཉིས་དགག་རྟགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ན། འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པས། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས། དགག་རྟགས་ལ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་མེད་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མེ་མེད་པ་དུ་བ་མེད་པ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། མེ་མེད་

པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་པའི་མཚན་མོར་རྒྱ་མཚོར་དུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

རང་ལུགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཕྱོག་གཟུར་ལ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགག་རྟགས་དང་། སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་སླུ་བ་ཞིག་དགོས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་

ཡོད་དེ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བའི་སྒོ་བཤད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་གི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རྟགས་གསུམ་པོ་འདི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་གནོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །ཁས་བླངས་ཕྱི་རོལ་གྲུར་མིན་ཡང་། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྲུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྤྱི་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད།

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་

དོན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་དོན་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་དོན་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ངེས་ལེགས་ལ་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པས་བསྟན་བྱ་ཤལ་བ་མངོན་མཐོ་ལ་མི་སླུ་བར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གསུང་རབ་ལས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་རྟོག་ལྡན་འབྲང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ལྐོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བརྗོད་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་འབྲང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལུང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས། རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚེ། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་ན་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་ཆོས་དེ་ཁྱོད་དུ་ངེས་ན་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དཀར་ཆོས་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་ངེས་ནས་སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དཀར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་མ་བརྟགས་པར་རྟོག་ལྡན་མཁས་པས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ལྡན་མཁས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་

ལ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དཔྱད་དེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ན་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་རྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླངས་པར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཁས་བླངས་ནས་བརྟག་པ་འཇུག་པ་ནི་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་སྦྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོན་ཙོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ན། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟན་ཙོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ

མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་འགོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སླུ་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ལུང་ཙམ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་དགེ་བའི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བའི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་དག་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་བཤད་པའང་ཐོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡོག་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྲིད་སྙམ་ཞིང་། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་མི་ནུས་པར་ཤེས་ཤིང་། ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་མིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དཔྱད་པ་ན་ལུང་དེའི་བསྟན་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་

ཚིག་ལ། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་དང་ཁས་བླངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཚེ་ལུང་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ངེས་ཏེ། ལུང་དེས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་ལུང་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་མི་བྱེད་པར། དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་རྟོགས་པའི་རིགས་པས། དཔྱད་བྱ་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སླུ་མི་སླུ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེས་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་ལ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་མཐུན་དཔེ་དང་བཅས་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་ཞེས་པས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན། མི་སླུ་བའི་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན། སྤྱི་

ལས་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ངོ་བོ་བསྟན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དང་པོ་ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟ་བུ་འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི། འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ལ་འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་ཚང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་ཚང་སྟེ། ཚིག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྟོན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞེས་པས། སེ་ཙུ་བཅུ་བའི་ངག་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ངག་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་

གཙོད། སེའུ་བཙུ་བའི་ངག་ནི། རྟོད་རིགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། སེའུ་བཙུ་ཁུར་བ་དྲུག་སྟོད་དང་། །རི་དྭགས་པགས་པ་རྟའི་གོང་བུ། །དེ་ནས་ཧྲུན་མའི་བུ་མོ་འདི། །སྒྲ་ཡ་གྲ་ཧའི་བདག་གིའོ། །ཞེས་པའི་ངག་ལ་བཤད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཞེས་པས། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ནོར་བུ་ཐྭངས་ན་ལུས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ངག་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་གཙོད། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྟོན་པ་ཞེས་པས། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་མེད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་གཙོད་དོ། །འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱི་ལས་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གནོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སླུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་

བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ། མཐོང་བ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དེའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་ལ། ཐང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ལུང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཞན་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐང་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་སྡུག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག

ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་གནོད་པས་དག་ཅིང་རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སྨྲ་བ་བོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ཙམ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྔ་མ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་དོན་མངོན་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ། ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ། རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སྨྲ་བ་བོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྲེགས་པ་དང་བཅད་པ་དང་བདར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མ་མཐོང་བའི་གསེར་དེ་གསེར་རྣམ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ཅིང་སྨྲ་བ་བོའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

གི་སྦྱོར་བ་ནི། སྤྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་། སྤྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་། རང་གི་བསྟན་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་བཏགས་པ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཁས་བླངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་སླུ་བ་པོའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་དེ་ལ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་རྗོགས་པའི་བློ་བ་དབང་རྣོན་དང་། དཔྱད་པ་མ་རྗོགས་པའི་བློ་བ་དབང་རྟུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས། དེ་འདྲའི་ལུང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། དེ་དྲན་པའི་དྲན་

ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་རྗོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒོལ་བ་དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པས་དག་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དཔྱོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར། ལེ་ཚེ་དང་པོ་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་བསྟན་ལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཤིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་དེ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་མ་རྗོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་དེས། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེའི་ངོར་དེ་གཉིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་བཏགས་པ་བར། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཞར་ལ་བསྟན་པ་སྟར་གྱི་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལུང་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག

པར་ཐལ། སྨིན་པས་ཡོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་སླུ་བ་བོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སླུས་པའི་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་རང་སླུ་བ་བོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྨིན་པས་ཡོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་ཐལ། མངོན་འགྱུར་བསྟན། ལྐོག་གྱུར་བསྟན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་འགྱུར་བསྟན་པར་ཐལ། སྨིན་པ་དེ་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེས་སྨིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེས་སྨིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སྦྱོད་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། སྨིན་

སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ལ། ཁས་བླངས་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བའི་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གྲགས་རྟགས་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་།

རྒྱུ་མཚན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་པོ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་སྒྲ་ཡི། །དོན་ནམ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། །གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། འདོད་པས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་གི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་རྗེས་སུ་ཤིང་ཁོན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ནའང་སྦྱོར་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ནའང་སྦྱོར་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བྱེད་དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུར་བ་ཅན། །འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། ཤར་ཟླ་

བར་བརྡ་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་བརྡ་མ་བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གྲགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཤ་ཟིག་ཤིང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤ་ཟིག་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཤ་ཟིག་ཤིང་མིན་ཞེས། །བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟིག་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པའི་གནོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ་ཤ་ཟིག་ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་སྔར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ལོག་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པས་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་དགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་རང་འཛིན་པའི་བློས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་དགག་པར་འཇོག་དགོས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གྲགས་པ་དེ་ལ། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ན། གྲགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གནོད་པས། དེ་ལ་གྲགས་པས་

གནོད་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་བར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་དེས་གནོད་པས་གྲགས་པས་གནོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ན། གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གྲགས་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། བརྡ་ལམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གྲགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་

ཆོས་ཅན། དངོས་དབང་གིས་ཟླ་གྲྭས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། ཚུལ་སྒྲུབ་པ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་འདི་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ངག་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རྟོག་པ་དེའི་བཟུང་བྱར་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བཟུང་བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སོ་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་རི་བོང་ཅན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་

མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ཡང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་བོ། །སྒྲུབ་ངག་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་སྙན་པའི་ཚིག་དང་མི་སྙན་པའི་ཚིག་འཇུག་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པས། རང་ལ་སྙན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྙན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སྡང་བ་སོགས་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་ཉིད་རྟོགས་པ་མྱོང་སྟོབས་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལུང་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་དང་། མི་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་ནུས་པ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ནུས་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ནི་འདོད་པས་བརྡ་སྦྱར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱས་མི་རྟག་ཁོ་ནའི་ཆོས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་ལ། བརྡ་ནི་འདོད་པས་སྦྱོར་ཞིང་། འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པ་འདི་འདོད་པས་བརྡ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་འདི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་འཚོས། ཟླ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་གཏན་ཚིགས་ལ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གྲགས་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། གྲགས་ཟིན་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ། གྲགས་དབང་གིས་གྲུབ་པ། བརྡའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་དབྱེ་ན་གྲགས་ཟིན་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག

རྟེན་ན་ཐ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་བརྗོད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་

སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་རུང་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྦྱོར་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་དེའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །

འོ་ན། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་རུང་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་དེའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་ནའང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་ཚེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་མེད་

ཞེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ལ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། གཞི་དེར་དུ་བ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་ཐག་ཉེ་བར་སླེབ་ཚེ་དུ་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ལ། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཕྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཕྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཕྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཕྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་སྣང་ངོ་། །དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ནི། མཚན་ཉིད་

དང་། མཚོན་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དོན་སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པའི་གྲོལ་བ་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྨོངས་

པ་སྟེ། དེའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ལྔ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རྩོལ་བྱུང་ལྟ་བུའོ། །

རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

དྲུག་པ་རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། སློ་བུར་དུ་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་

ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱི་རྒོལ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་ཚེ་བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དོན་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འཛུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །

རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱོན་དང་སྐྱོན་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚང་དང་ཚང་གི་སྦྱོས་པའི་ཉུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལོ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཤིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ལ་སོང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་ཚེ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་གར་བཟུང་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ན་སྔར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྔར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ནོ། །ལུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ངག་ཏུ་དྲིལ་ན།

ཁ་ཅིག །རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དཔེ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟགས་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས

བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་མ་དང་། རྟགས་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པས་དེ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་གིས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་གོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་གསུངས། བདག་གི་རྫོངས་བློར་སངས་འཕགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྙམ་མོ། །

ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གང་རུང་རེ་ཚང་བས་རྟགས་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་རེ་མ་ཚང་བའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཅན་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་གང་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཡང་དག་དང་གང་ཟག་ལྟར་སྣང་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་དང་རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱི་རྒོལ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། རྟགས་ལྟར་སྣང་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡང་དག་དང་། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་དོན་གཅིག །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚེ། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་

སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚེ། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚེ། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་སྒྲོ་ར་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། རྟགས་སྐྱོན་དང་། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱ་གསུམ་བརྩི་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་ར་བ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པའི་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེད་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་

གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སྐྱོན་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་དཔེ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། སྐྱོན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་གང་བཟུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གང་བཟུང་དེ་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་གང་བཟུང་དེ་ཉིད། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གང་བཟུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་སྣང་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་དགོས་ཤིང་། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་བོར་མ་ཚང་བའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་། དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་

ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱོགས་དང་པོ་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་ཙམ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྟོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྟོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། འགལ་བའི་རྟགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །

འགལ་བའི་རྟགས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྟར་སྣང་ལ་ཡང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་དེ། སྒྲོར་བ་དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འགལ་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་

ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་གནོད་བྱེད་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་བཀོད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་བཞི་ཡོད་ལ། དཔེར་བརྗོད་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་སངས་

རྒྱས་པའི་ངོར་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བར་ཐལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། ཚོད་སྦྱོར་བ་བཀོད་མ་ཐག་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲས་ཟིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྒྲས་ཟིན་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲས་ཟིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོག་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲས་ཟིན་ལ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བསགས་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས། དེ་གཞི་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། སྒྲས་ཐེན་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲས་ཐེན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག །གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་སྒྲས་ཐེན་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཞིང་། མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲས་ཐེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྟགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཐེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཐེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཐེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞིའོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི་ཐུར་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་རོ། །མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ། སྒྲས་ཐེན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་གཞན་དོན་

བྱེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པས་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་བསགས་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲས་ཟིན་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འདུས་བསགས་དང་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་ན། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དངོས་པོ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པས་དངོས་པོ་དེ་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་དེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་ན་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་རྩོད་ཚེ་ནམ་མཁའ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ནས་ནམ་མཁའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་སྒྲུབ་

པ་རང་དབང་བའི་དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་འདི། གཞན་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནམ་མཁའ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་དེ་མི་རྟག་ཅེས་དྲིས་པས། རྟག་པའོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡིན་དྲིས་པས། དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་སོ། །རྟགས་སྦྱོར་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་འགོག་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་མི་ལྡན་རྩོད་ལ། དཔེར་ན་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཉན་བྱ་ཡིན་པར་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ནས། ཁྱད་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ་ཐོགས་རེག་བཀག་

ཙམ་ཡིན་མ་ཐུབ་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འགོག་བྱེད་ལུང་དེའི་དོན་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་འགྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་བ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་རིགས་པའི་སྒོ་གཉིས་སྨྲས་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཏེ། བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་ལ། བདག་དེ་ཡང་ཟ་བ་པོ་སྟེ་བདེ་སྡུག་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ

མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྡ་ལྡན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་སྨྲས་ཆོས་དང་། ཞེ་འདོད་གཉིས་ལས། སྨྲས་ཆོས་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན། ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཞེ་འདོད་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་នོ། །འོ་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་མི་འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས། མཐུན་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དངོས་སུ་སྨྲས་ཚོད་ལ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་འདོད་ནས་ཟློལ་སྦྱོར་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་

ཚེ། གྲངས་ཅན་གྱིས། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། སྦྱོར་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བདེ་
སེམས་མེད་བེམ་པོར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པ་ན། མིག་སོགས་བེམ་པོ་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་སེམས་མེད་བེམ་པོར་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་རྟུལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་
བསགས་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་འདུས་བསགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་
བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས
དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བཏོན་ནས་རྐྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་
ལ། དེས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་
འབྲས་བུ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེས་བུ་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གྲངས་
ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དོན་གཅིག །འབྲས་བུ་དང་རྣམ་འགྱུར་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མིག་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་དབང་པོ་ལྔག་མ་
བཞི་བཏོན་ནས། དབང་པོ་ལྔག་མ་བཞི་བཏོན་ནས། དབང་པོ་ལྔ་ཙམ་ཆོས་ཅན་
དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་
གཞན་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་

མི་ཕན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལྔ་ཙམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་ལྔས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་པས་བདག་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། ཐུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལྔ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན། དབང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་དོན་བྱེད་པར་འགྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རང་ལུགས་ལ། མིག་སོགས་ཞེས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱར་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་ན། གཞན་དག་ཀྱང་བདག་གི་བར་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་མི་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས། ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས་གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་ཡང་སྤྱི་གཙོ་བོ། བློ་འམ་ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ། དེ་ལ་དེ་ཙམ་ལྔ་ཡང་ཟེར།

མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་པགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བློའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་དང་། ངག་གི་དབང་པོ། རྐང་པའི་དབང་པོ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ། འཕོངས་ཀྱི་དབང་པོ། ལག་པའི་དབང་པོ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྔ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཉེར་ལྔའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་སྤྱི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་དང་། བློའམ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་བདུན་པོ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བེམ་པོ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་རྡུལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་འདུས་བསགས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདུས་བསགས་ནི་བེམ་པོའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་སྨྲའོ། །བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོའི་ཡུལ་ཅན་

དང་། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་དེ་ལས་གཞན་པའི་མིག་གི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་སོགས་མེད་དོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མཁར་གྱི་བུ་ག་སྣ་ཚོགས་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་དེ་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཟེར། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པའི་འི་ཡི་སྒྲ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལྔ་བ་བདག་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བདག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན། ཞེས་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པས། མལ་ཆ་ཡིས་སྐྱེས་བུའི་གྲང་བ་སྐྱོབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོས་ཀྱང་བདག་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། བདག་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བདག་གི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྤྱི་དང་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་མི་གསལ་བ་ཉུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རིགས་པ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཉུས་པའི་ངོ་བོར་

གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་ལ། སྲན་མའི་སྨྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་དབྱེར་མེད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྔ་སྨྲོས། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱད་པར་ཚང་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། རྒྱུ་ནས་ཀྱི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ཡང་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྨྱུ་གུའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་སྨྱུག་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་སྨྱུ་གུ་སྨྱུ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྨྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ན། སྨྱུ་གུ་དང་ས་བོན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས། སྨྱུ་གུ་

རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དེར་མ་ཟད། སྔ་གྱུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མི་སྨྲ་བར་རྒྱུ་ལས་སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །འདིས་སྤྱི་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་མོད། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན། རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །མུན་པ་ནི་ལྕི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྙིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དང་པོ་དང་བདེ་བ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་དང་གཏི་མུག་དོན་གཅིག །ཡོན་ཏན་འདི་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་བློ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་མེ་ལོང་ངོས་

གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ །ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ། ང་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་འབྱུང་། དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་འབྱུང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། བློའི་དབང་པོ་ལྔ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཤེས་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྱི་གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་ཏེ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་སྒོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་

ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་པས། བདག་གི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་བདག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདིས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་བཤད་ནས། གྲངས་ཅན་གྱིས་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་བཀོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ངེད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། ངེད་སངས་རྒྱས་པས་མིག་སོགས་རང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་བྱེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་

སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བྱེད་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གྲངས་ཅན་པས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི། མིག་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལས། དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས། གང་གི་དོན་བྱེད་ཅེ་

ན། དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་སྨྲས་སོ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་བཀོད་པའི་སྔར་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་དང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས། སྒྲས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་། དོན་ལ་སྐབས་འདིའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྫུལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་འདུས་བསགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འདུས་བསགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཡིད་དབང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་པས་འདུས་བསགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དང་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་འདུས་

བསགས་ཀྱི་དོན་རྟུལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཞེས་རིགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་བློ་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱེ་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་བློ་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེ་གཙོ་བོ་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྨྲས་པའི་གདགས་གཞི་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་དེ་དང་པོ། གཟུང་རྣམ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁྱབ་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་

དང་། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཚེ་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ་ཅིག །ཕྱི་མ་གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་ནས་མ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་བཞིར་བྱས་ནས། དཔེར་བརྗོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཚེ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེས་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་

བཤད་པ་ནི། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ

སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དོན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། འོ་ན། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་བཞག་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་བློ་དང་བསྟུན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་རྟག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། རྟགས་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའང་འདོད་རྟག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་དང་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ། འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྫས་དང་། ལུས་ཅན་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ཅིང་། རྫས་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་།

འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ལྡན་ནི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ཤིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལ་བརྗོད་པས། ལྷག་ལྡན་གྱི་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་

ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངག་སྨྲ་བ་དེ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། སྔར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། དཔྱོད་པ་ན་རེ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་
བུ་དཔོག་ནུས་ཏེ། ལུས་རྒྱས་པ་དབང་པོ་དྭངས་པ་བློ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་
འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་
གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་ལྷག་ལྡན་
དུ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྷག་མ་དང་ལྡན་ནུས་མེད་ཕྱིར། །ལུས་ལས་འདོད་
ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་
ཚོགས་པར་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཆུ་ལུད་
དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ནས
ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་
ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ནུས་པ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་ནས་
ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་
སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་
དོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་

བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྤྱི་ས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལས། །གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་ཚད་ལྟར་སྣང་། །ཚིག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འབྲས་བུའི་སྤྱི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚིག་སྨྲའི་རྟགས་ལས་ཚིག་སྨྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེའི་

གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེ་ལྷག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན། །འབྲེལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཕྱུ་བའི་འབྲས་ནི་ཚོས་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ངག་སྨྲ་བ་དེ་ངག་སྨྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚོས་པའི་འབྲས་དང་ཕྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཚོས་པའི་འབྲས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཚོས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ངག་སྨྲ་བ་དེ་ངག་སྨྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ནི་སྔ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་

ཏེ། རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ཡང་རྟགས་གང་ཞིག་ཆགས་བྲལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དག་སྨྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ངག་སྨྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དག་སྨྲ་བའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྭས་ཕུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གིས་བདེ་སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་རྟགས་ངེས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ལ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གསུམ་

པོ་འདི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་དག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་པོ་འདི་ཤེས་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བཞི། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤུ་གྲོལ་འགོད་པ་པོས་དུ་བ་དང་རླངས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྐྱ་རྫས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤུ་གྲོལ་འགོད་པ་པོས། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གང་ན་གྲགས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་ཆོས་ཅན། རྨ་བྱ་ཡོད་དེ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གྲོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྤུ་གྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས

མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཤིང་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཐོས་ནས་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ལ་འཇིག་པར་འདོད་པ་མ་གཏོགས། སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་བློ་བདེའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། གཅེར་བུ་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་འགག་པ་འཆི་བའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་པས་ཤིང་ལ་འཆི་བའི་དོན་སྲོག་དང་རྣམ་ཤེས་འགག་པ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་ཕྱི་རྒོལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བློ་བདེ་སེམས་ཡོད་དུ་ཚད་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདི་སྤྱ་གྲོལ་གཅེར་བུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བུ་བས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འཆི་བ་དང་འཆི་བའི་དོན་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྤྱ་གྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བུ་བས་ཤིང་ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་དོན་ཤུན་པ་བཤུས་ན་སྐམ་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གཅེར་བུ་བས་ཤིང་ཤུན་པ་བཤུས་ན་སྐམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་དང་པོ་དེ་ཡང་སྤྱ་གྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་ཡོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་འཇིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་གྱིས་བློ་བདེའི་སྟེང་དུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིགས། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་མ་ངེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་རྗེས

དཔག་དངོས། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ལ།

དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཚད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །ཞེས་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མཚོན་བྱར་བསྟན་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འགོད་པ་པོའི་སྤྱི་གྲོལ་ཡང་དག་ལས་གཞན་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ངག་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་བྱུང་དང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཞེས་ནི་སྒྲ་སྒྲུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་དངོས་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཕྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་གཞན་དེ་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ཡང་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་བློ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་འགོད་པ་པོའི་ སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེར་མ་ཟད་སྒྲུབ་ངག་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་གསུམ་སྔ་རྒོལ་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཞེས་པས། དེ་ཡིན་ན་དོན་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་བྱར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ

དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེར་མ་ཟད་སྒྲུབ་ངག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་རང་འདི་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་དཔང་པོ་གསུམ་ག་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། རང་དེ་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་པོའི་སྔ་རྒོལ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་བར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒོལ་བ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་འགོད་པ་པོའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློས། མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ཚད་མས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤིག་ལ་བྱེད་དེ། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་བར། དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་གསལ་བྱེད་ནི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཅིག་ལ་བྱེད་དེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པས། ཚུལ་གསུམ་ སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་ བྱེ་གྲོལ་ལ་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་མིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་པར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་བརྗོད་བྱེད། ཅེས་མི་སློས་པར་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའི་ཚིག་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐབས་དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་ངག་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་སློས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པས། དེ་རྗེས་དོན་ཞེས་སློས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་སྤྱི་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་ཚེ་ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཐ

མར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དེ་རྣམས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། རྗེས་དཔག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། མཐོང་དོན་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདིར་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བརྗོད་ན་ནི་མ་ཚང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་དག །ཅེས་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་བཅུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ། འོན་ཏེ་རྟོག་གེའི་བསྟན་ཆོས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ། རྗེས་སུ་

དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་བར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་འཕངས་པ་དང་། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དོན་ལ་དྲི་བར་བྱ་ཡི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད། བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་ངག་གི་ངོ་བོ། ཞུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུབ་རྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། དམ་བཅའ་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཚོས་གསུམ་པོ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་འབེབ་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་གི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར། དེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་མི་ནུས། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་ནུས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་སྒྲུབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབེབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྔ་རྒོལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་དག་

གིས་ཚད་མས་མཐོང་བའམ། ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་གྲོལ་ལས་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་ཁོ་ན་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལུའི་སྟེང་དུ་གྲུབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མཐོང་བའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག

མཐོང་བའི་ཚིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

རྒྱལ་ཚབ་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཞིན་བརླིང་། །ས་འོག་གཏེར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། །དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །དྲིན་ལས་ཇི་བཞིན་རྙེད་པ་སྐལ་བ་བཟང་། །སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡཱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།